

MOJA ZELENA ŠKOLA

Green Apple Day of Service

2016.

Pokrovitelj izdanja:
Hrvatski savjet za zelenu gradnju

Sponzor izdanja: Billa Hrvatska

UVOD

Da li ste zamišljali kako bi izgledala vaša škola da je potpuno u skladu s prirodom? Da je drugačija, "zelena", da ne zagađuje okolinu i da uljepšava kraj u kojem živite? Zamislite da u školi možete promijeniti sve što vam se ne sviđa i od škole napraviti zelenu oazu usred betonske pustinje vašeg grada.

Vaša škola može biti samoodrživa, koristiti obnovljive izvore energije kao što su sunce ili vjetar. Vaša škola može se na poseban način brinuti o potrošnji energije, o efikasnijem osvjetljenju, o smanjenju potrošnje vode. Vaša škola može biti "najzelenija" škola u zemlji, u vašim željama, mašti ili stvarnosti. Vaša škola ovom prilikom može biti sve ono što vi zamislite. Ne postoje granice, jer mašta i ljubav prema prirodi ih ne poznaju.

Ako ljudska bića nestanu sa Zemlje, to neće bitno utjecati na ostale biološke vrste; no ako nestanu biljke i životinje, nestat će i čovjeka.

(Bruce Wallace)

Više od 700 milijuna djece diljem svijeta, od kojih na tisuće u Republici Hrvatskoj, pohađaju škole koje ne zadovoljavaju suvremene standarde zelenih zgrada kao što su bolja povezanost s okruženjem, manja potrošnja energije i vode, zdraviji materijali i namještaj, bolje osvjetljenje, kvalitetniji zrak, ugodniji interijer, itd.

Pored utjecaja na zdravlje, razvoj i obrazovanje djece, škole imaju veliki potencijal za rasterećivanje javnih financija kroz uštede u potrošnji vode i energije, ali i za rasterećenje zdravstvenog sustava i oslobađanje ljudskih potencijala budućih generacija za zaštitu prirodnog okoliša i očuvanje ljepote čitave planete.

Učinimo više - da nam škole budu zelene!

Međunarodni dan zelenih škola (Green Apple Day of Service) održao se po prvi put u svijetu u subotu, 29. rujna 2012. godine na inicijativu Svjetskog savjeta za zelenu gradnju i US centra za zelene škole. Tisuće volontera sudjelovalo je u brojnim akcijama ozelenjavanja škola, promotivnim kampanjama za povećanje svijesti o značaju upravljanja resursima, održavanju škola i utjecaju škola na zdravlje i razvoj potencijala djece i mladih.

Green Apple Day of Service 2016. u cijelom svijetu obilježava se u subotu 24. rujna, a prati ga kratki vodič Moja zelena škola - kao vodič za jednostavna rješenja u unapređenju kvalitete školskih prostora koje zainteresirani nastavnici i učenici, zajedno s drugim volonterima mogu jednostavno primijeniti u svojim školama.

Znanje koje učenici steknu kroz ovakve inicijative i programe o održivosti, energetske efikasnosti, uštedi vode i resursa, štetnim tvarima i materijalima i održavanju higijene u zgradama, naučit će ih da jednog dana posvećuju više pažnje kvaliteti prostora u kojima žive i rade nego što su to činile prethodne generacije.

Napomena: vodič Moja zelena škola nastao je po uzoru na preporuke organizacije Green Apple Day of Service kao jednog od glavnih inicijatora Svjetskog Dana zelenih škola (www.mygreenapple.org). Hrvatsko izdanje vodiča pripremio je Hrvatski savjet za zelenu gradnju - radna skupina "Marketing, event i edukacije".

Ne zaboravite sve aktivnosti svoje zelene škole registrirati kao projekt putem: www.mygreenapple.org

KAKO POČETI?

Prije nego sagradite bolju novu školu, počistite dvorište one koju imate!
Nekoliko savjeta prije nego što počnete...

Budite jasni! Dobro osmišljen plan preduvjet je za ostvarenje ideje. Da bi vas drugi razumijeli, dali odobrenje, pružili neizravnu ili izravnu podršku, potrebno je pokazati im da ste ozbiljni i organizirani, da imate ideju i plan kako da istu ideju ostvarite.

Recite svima! Najlakši način da dobijete podršku i razradite ideju je da što više ljudi sazna za vašu akciju. Predstavite svoj plan u školi, na internetu, u kvartu, prijateljima, poznanicima, nastavnicima, medijima... i tražite povratne informacije!

Zelena svjetlo! Potražite odobrenje od ravnatelja, nastavnika, roditelja, tj. svih nadležnih i nadređenih, prije nego što počnete s realizacijom ideje.

Pronađite društvo! Dvije glave su pametnije od jedne. Jedna od najljepših stvari u vezi s volonterskim radom za dobro drugih je to što i njih možete i trebate uključiti u svoje ideje. Ne tražite od volontera samo da provedu početnu ideju u djelo već ih pozovite i da je preispitaju, obogate i unaprijede.

Zabavite se! Kada osmislite i pripremite projekt, njegovo provođenje u djelo pretvorite u svojevrsan događaj. Pozovite susjede, roditelje, prijatelje, pa čak i medije. Radnu akciju spojite sa zabavom, a svom projektu dajte širi smisao za cijelu zajednicu...

I ne zaboravite nam javiti! – kako je akcija protekla javite nam u Hrvatski savjet za zelenu gradnju, Ulica grada Vukovara 274/5, 10000 Zagreb, +385 1 4886 296, info@gbccroatia.org, www.gbccroatia.org, Facebook/Zelena gradnja

... do nove ideje i nove akcije!

ZELENI TIM

Organiziraj ekipu - zeleni tim

Da bi škola bila bolje i zdravije mjesto za boravak i učenje potreban je dobro organiziran tim posvećenih pojedinaca koji će volonterski osmišljavati i voditi pojedine akcije i kontrolirati provedbu radnih zadataka.

Pored zainteresiranih učenika, tim treba okupiti nastavnike, administrativno osoblje, roditelje, braću i sestre, studente, lokalne tvrtke, predstavnike javne vlasti, zainteresirane pojedince...

Školski nastavnici mogu preuzeti ulogu lidera ili voditelja timova i zastupati timove pred ravnateljem i nastavnim vijećem, predstavnici lokalne vlasti mogu pomoći donacijama materijala, novca, znanja i savjeta, poznavatelji nekih djelatnosti među roditeljima, braćom i sestrama ili prijateljima mogu imati ulogu stručnih savjetnika, promotora, organizatora, volontera, itd.

Zeleni tim mogu činiti više specijaliziranih timova kao što su timovi za energiju ili vodu, za zelenilo ili dizajn, za prevođenje, PR, itd.

Dajte timovima ime, napravite shemu organizacije, podijelite odgovornosti, okupite posvećene volontere, odredite zadatke radnim grupama i – radite, učite i zabavljajte se!

Pored toga što osmišljavaju i izvršavaju zadatke, timovi rade na vlastitom obrazovanju, informiraju druge o svojoj djelatnosti, organiziraju radionice i predavanja, promoviraju djelatnost kojom se bave, itd. Ukratko, timovi rade sve ono što rade svi timovi na svijetu – treniraju i igraju zajedno do pobjede!

ENERGIJA

Energija - tim za energiju

Zgrade troše i do polovinu energije koju proizvedemo, dok ostatak koristimo za transport, industriju, ostalo. Upravo se zato u zgradama može uštedjeti najviše!

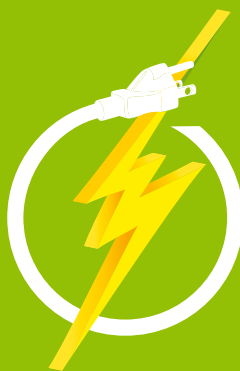
Ako želite smanjiti potrošnju energije u školi morate znati koliko ona energije koristi svakog dana. Organizirajte grupu volontera, profesionalaca i studenata koja će provesti osnovna mjerenja i predstaviti ih zaposlenima i učenicima. Dobivene rezultate koristite za izradu plana primjene rješenja energetske efikasnosti.

Ako su školi odobrena sredstva za unapređenje energetske efikasnosti, preporučuje se i uključivanje školskog tima za energiju u cijeli projekt. Ovaj tim činili bi, na primjer, profesori fizike i tehničkog obrazovanja, kao i učenici starijih razreda osnovnih ili srednjih tehničkih škola. Oni trebaju biti detaljnije upoznati s rješenjima koja će biti primijenjena, a mogu se aktivnije uključiti i u izradu proračuna energetske efikasnosti škole.

Obratite se distributeru toplinske i/ili električne energije i njihovim stručnjacima s pitanjem da vam pomognu u provođenju detaljnije analize potrošnje energije u vašoj školi. Na internetu su dostupni i besplatni programi za praćenje potrošnje energije koje vaš tim može koristiti u radu (vidi linkove na kraju Vodiča).

Moguće mjere energetske efikasnosti: zamjena prozora, bolja toplinska izolacija, promjena vrste goriva i upotreba toplinskih pumpi, rekonstrukcija instalacija, uvođenje mjerenih sustava, termostatskih ventila i automatizacije, osuvremenjivanje kotlovnice, uvođenje štedljive rasvjete, ali i praćenje potrošnje, analiza potrošnje i procjena ušteda, analiza ostvarenih rezultata, itd.

Najjeftinija i najčistija je ona energija koju ne potrošimo!

RASVJETA

Rasvjeta - tim za energiju

Sustavi rasvjete troše i do jedne četvrtine električne energije u zgradama!

Pustite dnevno svjetlo u zgradu! Radove učenika i razne naljepnice skinite s prozora i premjestite ih negdje drugdje. Neka školski tim za energiju pregleda sustav rasvjete u školi. Razmislite o zamjeni rasvjetnih tijela s efikasnijim osvjetljenjem. Pored prekidača ostavljajte podsjetnike da se svjetlo gasi uvijek kada nije neophodna umjetna rasvjeta.

Zastori na prozorima neka budu otvoreni, osim u slučajevima prejakog bljeska sunčevih zraka i previsokih temperatura. Ispitajte nekoliko varijanti odnosa prirodnog i električnog osvjetljenja kako biste napravili pravu ravnotežu u prostorijama.

Razmotrite mogućnosti povremenog održavanja nastave u školskom dvorištu ili djelovima škole koji su možda osvijetljeniji od učionica (hodnici, dvorana za tjelesnu kulturu, itd). Učenje na otvorenom prostoru pruža više svježeg zraka i prirodno svjetlo, veselije je.

Postavite senzore za paljenje/gašenje svjetla na određenim mjestima i usporedite odnos cijene senzora prema ostvarenim rezultatima u uštedi energije.

Posterima prikažite koliko ste energije uspjeli uštediti mjerama koje ste proveli i tako obavijestite i educirajte učenike, profesore, roditelje i sve posjetioce škole. Ukoliko u izradi postera sudjeluju i učenici škole to će doprinijeti snažnijem širenju svijesti o uštedi energije i zaštiti okoliša.

VODA

Voda - tim za vodu, tim za resurse, itd.

Naša vodovodna infrastruktura riješena je na način da se pitka voda koristi za kupanje, pranje, ispiranje wc-a, zalijevanje, rashlađivanje, itd. Nažalost, voda se troši i bespotrebno oticanjem iz slavine, curenjem cijevi, ventila i slavina. Iako nam se čini da je imamo dovoljno i vodni resursi se troše i dodatno opterećuju svaki budžet. Potrošnju vode relativno jednostavno možemo smanjiti i za 30 posto koristeći se različitim jednostavnim strategijama.

Važno je upoznati se s načinom na koji se voda koristi u školi. Pregledajte detaljno sva mjesta s vodnim sustavom/sanitarne čvorove (slavine, kotliće za wc-e, tuševe, itd), i to unutar i izvan samih školskih zgrada.

Vodovodne instalacije koje cure troše gotovo neprimjetno litre i litre vode svakog dana, a s malim izmjenama, unapređenjima i popravcima mogu se postići velike uštede.

Napravite analizu kada su pojedini uređaji vodovodnih instalacija postavljeni i da li su tada primijenjene bilo kakve mjere u cilju smanjenja potrošnje vode.

Pregledajte sve vodovodne instalacije u zgradi uz pomoć postojećeg projekta ili napravite novu skicu. Izračunajte količinu vode koja se koristi svakog dana na svakom od mjesta s vodnim sustavom/sanitarnih čvorova na osnovu broja korisnika u zgradi.

Postavite aerator* i popravite sva mjesta na kojima voda curi: satovi za mjerenje, ventili, nastavci, gumice, slavine, itd.

*Aerator je uređaj koji služi za prisilno uvođenje atmosferskog zraka u vodu čime se postiže željeno povećanje zasićenosti kisikom.

KIŠNICA

Kišnica · tim za vodu, tim za zelenilo, itd.

Problem suše izražen je naročito u gradovima gdje snijeg, kiše i pljuskovi otiču direktno u kanalizaciju. Tako tlo, čak i nakon kiše, ne uspijeva nadoknaditi vlagu koja se neprekidno gubi isparavanjem.

Stoga je upravljanje atmosferskim padalinama vrlo važna strategija za smanjenje potrošnje vode u zgradama. Kiša i snijeg se čuvaju u spremnicima za kišnicu i koriste se kada vlage i vode nema dovoljno.

Sakupljena kišnica može se koristiti za zalijevanje cvijeća u školi i zelenih površina oko škole, za zalijevanje školskog vrta, itd. Suvremeni sistemi čuvanja kišnice mogu je iskoristiti kao tehničku vodu za ispiranje wc-a ili održavanje higijene u zgradi.

Kišnica se može sakupljati u velikim sistemima koje projektiraju inženjeri, ali i pomoću jednostavnijih uređaja kao što su spremnici i manji rezervoari o kojima se mogu brinuti osposobljeni amateri.

Sakupljanje kišnice ipak podrazumijeva određene sigurnosne mjere opreza i najbolje je da se posavjetujete s profesionalcima koji će vam pomoći da svoju zamisao provedete u djelo na odgovarajući način.

Primjere potražite i na linkovima na kraju ovog Vodiča.

VRT

Vrt - tim za zelenilo, tim za prostor, tim za uređenje, itd.

Svjetske i domaće statistike govore o problemu umjerenog viška kilograma kod školske djece, a često i o pretilosti.

Kada ljudi vide i razumiju proces uzgajanja hrane, značaj porijekla hrane, naročito povrća i voća, vrlo je vjerovatno da će biti zainteresirani jesti više zdrave hrane.

Vrtlarstvo nas uči o hranljivim supstancama, životnim ciklusima biljaka kroz godišnja doba, ali i timskom radu i odgovornosti. Vrtlarstvo tako povezuje znanja iz nekoliko predmeta i područja koji se izučavaju tijekom školovanja: priroda i društvo, kemija i biologija, ekologija, fizika i geografija, tjelesni odgoj itd.

Projekt školskog vrta može uključivati sadnju cvijeća, ukrasnog i začinskog bilja, povrća i voća, itd.

Saznajte šta ima smisla uzgajati u vrtu vaše škole, raspitajte se za više detalja kod prodavača sadnog materijala, nabavite sjeme kod svojih prijatelja i rođaka, nabavite neophodne alate od sponzora ili stare alate od vaših susjeda i obitelji, odredite najbolje mjesto za vrt i odgovarajući tip vrta (na otvorenom ili plastenik).

Osigurajte odobrenje škole i druge dozvole. Ispitajte postoji li mogućnost sadnje bilja u lončanicama ili pripreme rasada za proljeće u zatvorenim dijelovima škole tijekom kasnih zimskih mjeseci. Uključite što više učenika u pripremu zemljišta, presađivanje rasada i sadnju sjemena.

Sjeme domaćih vrsta prilagođeno je lokalnim uvjetima i otpornije je na prirodne uvjete (zemljište, klima, itd.), pa je potrebno manje pesticida i drugih kemikalija, ali i manje vode za uspješan rast. To je jedan od principa održive krajobrazne arhitekture.

PROSTOR

Prostor - tim za planiranje, tim za prostor, itd.

Aktivnosti na otvorenom prostoru smanjuju stres, jačaju imunitet i održavaju zdravlje.

U većini školskih dvorišta prostor za igranje može se proširiti uklanjanjem korova ili smeća u zapuštenim djelovima.

Sve ove površine mogu postati prostor za vrt, novo igralište za najmlađe učenike ili za učionicu na otvorenom.

Istaživanja pokazuju da čak i samo planiranje aktivnosti na otvorenom pojačava vezu učenika s okruženjem. Ova veza je važna, jer se kasnije prenosi i na opći odnos društva prema neposrednom okruženju i životnoj sredini.

U školskoj zgradi se također može doći do novog prostora čišćenjem i uređenjem zapuštenih i zamučenih kutaka.

Razmišljajte o tome kako od jednog postojećeg, ali zanemarenog prostora možete dobiti više korisne površine i na koji način tu novu površinu možete iskoristiti i oplemeniti.

Briga o raspoloživom prostoru unapređuje naš osjećaj za red, rad i disciplinu, orijentaciju u prostoru, poštovanje i maksimalno korištenje ograničenih resursa koje imamo na raspolaganju.

Postavite u školi putokaze koji vode do novog prostora koji ste osmislili i uredili te što češće u novom prostoru organizirajte sastanke timova, školska slavlja, obljetnice...

MURAL ili FRESKA ili ZIDNO SLIKARSTVO?

Mural - tim za dizajn, tim za uređenje, itd.

Još 2005. godine prosječan grad u SAD imao je oko 5.000 umjetnika koji su doprinijeli sa 190.000 sati volonterskog rada. Pozovite umjetnike iz okruženja da naprave nešto dobrovoljno za vašu školu!

Mural ili zidno slikarstvo je sjajan način da škola pokaže svoj duh, atmosferu, živost. Mural mogu dizajnirati profesionalci ili učenici ili, naravno, timovi.

Odredite površine za mural, pozovite umjetnike da vam daju prijedloge, da budu dio žirija koji će odlučivati o konačnim rješenjima, ili da rade zajedno s učenicima na dizajnu murala, odabiru materijala i boja, i organizaciji oslikavanja.

Izradu murala moraju odobriti nadležni u školi. Spremite im prezentaciju s detaljnim planom realizacije i širim objašnjenjem poruke koju želite odaslati.

Pronađite sponzore/donatore i pomoć za nabavku alata i boja, ljestvi i skele, itd.

Posavjetujte se s profesionalcima o tipu boje koja će vam biti potrebna za određenu površinu, o načinu pripreme površine, ali i o eventualnim dodatnim alatima za izradu kao što su skele, noćno osvjetljenje, ljestve, itd.

Ako je moguće, za mural izaberite najvidljivije mjesto i osigurajte sve dozvole, kako bi što više ljudi vidjelo vašu poruku.

Mural može nastati i tako što ćete postaviti samo skicu, a zatim pozvati sve zainteresirane da daju prijedloge i da vam pomognu u izradi. Napravite poseban događaj prilikom nastajanja murala – pozovite sve učenike i roditelje, napravite video snimku i postavite je na internet. Isto ponovite prilikom svečanog otvaranja!

Oslikavanje murala može se pretvoriti i u pravu zabavu, ali i u medijski događaj na koji ćete pozvati novinare ili samostalno pripremiti reportažu! Ako mural sadrži poruke, neka budu pozitivne, vesele i poticajne za širu zajednicu.

BOJE

Boje - tim za dizajn, tim za radove, itd.

Ozon je dobar kada nas štiti s visine od snažnog sunčevog zračenja, ali kada se nađe u zoni disanja veoma je štetan za ljude i može oštetiti naša pluća. Ozon je jedna od osnovnih supstanci koje čine smog, a nastaje oko nas rastvaranjem kemijskih spojeva koji se nalaze u ljepilima, lakovima, bojama, ali i sredstvima za čišćenje, namještaju, itd.

Kada radite s ovim materijalima u školi, ako bojite ormariće, stolice, klupe i zidove, ili lakirate parket ili police, potrudite se saznati koji materijali, i koje materije, neće ugroziti zdravlje učenika i nastavnika.

Na taj način boje ne samo da će osvježiti vaš prostor, već neće predstavljati izvor štetnih supstanci koje udišete po nekoliko sati dnevno. Ako se ne osjeti da ste netom prije bojali zidove, to je dobro!

Zato je važno da znate što sadrže boje koje koristite u radu. Inzistirajte kod proizvođača na toj informaciji! Naučite čitati oznake na ambalaži i opredijelite se za one proizvođače koji poštuju vas kao potrošače, ali i okolinu. Raspitajte se u vašem Savjetu za zelenu gradnju koje su boje zdravije i sigurnije za korištenje u javnim prostorima kao što su škole.

HIGIJENA

Higijena - tim za uređenje, tim za prostor, tim za higijenu, itd.

Jedan dio učenika u Hrvatskoj boluje od astme koja im ugrožava kvalitetu života te rad u školi i uzrokuje druge prateće probleme.

Važno je ukloniti potencijalne uzročnike smetnji za zdravlje u školama, a neki od glavnih uzroka jesu plijesan, prašina i nečistoće. Naročito su osjetljivi učenici koji boluju od astme ili imaju kronične respiratorne tegobe. U dijelovima škole često se nakupljaju stari znanstveni radovi, gomile papira, ostaci dekoracija sa školskih proslava. Ta mjesta skupljaju mnogo prašine. Potrebno je očistiti prostorije škole od svih nepotrebnih stvari, ali i počistiti otpad koji se sakupi u školskom dvorištu.

Dobrovoljna akcija detaljnog čišćenja škole koja bi okupila zainteresirane učenike, roditelje i profesore učinit će školu zdravijim mjestom za boravak.

U tim za čišćenje uključite što više volontera koji vam mogu pomoći, osigurajte sponzore ili pomoć u materijalu i alatima za čišćenje (rukavice, kante, metle, sredstva za čišćenje, itd). Akciju čišćenja mogu početi i odjeljenja u svojim učionicama.

Sve sitnice koje se nalaze na podu treba premjestiti u police kako bi se podna površina lakše očistila. Osigurajte lako otvaranje prozora, oslobodite radijatore i ventilacijske otvore od namještaja, tkanina, itd. Samostalno očistite sve površine koje nisu dio redovnog održavanja higijene u školi kao što su ormarići ili namještaj.

Nakon prvog čišćenja izbjegavajte prisustvo materijala koji sakupljaju više prašine i teško se čiste poput tkanina, neravnih i hrapavih površina, itd. Napravite listu održavanih površina kao podsjetnik za redovno i detaljno održavanje higijene učionice ili škole. Otpad možete sakupiti u spremnike odvojene za papir, karton, plastiku, stare baterije, staklo, PET ambalažu, koje možete odložiti u reciklažnim dvorištima u Zagrebu.

Čistite sredstvima koja ne štete vašem zdravlju i čitavom okolišu!

ZNAKOVI

Znakovi - tim za uređenje, tim za dizajn, itd.

Zelena škola je i sama odlično nastavno sredstvo koje će znatno podići svijest učenika i okoline za pitanja zaštite okoliša i prirode.

Znakovi i uputstva odličan su način da podsjetite korisnike škola da isključe svjetla ili zatvore slavine. Posterima možete educirati učenike i lokalnu zajednicu o zelenim strategijama škole tako što ćete obavijesti o učinkovitim postavljati u školi i na dozvoljenim mjestima u njenom dvorištu i okolini.

Tim neka napravi zapisnik mjesta na kojima biste mogli postaviti oznake i uputstva tako da imaju što veći utjecaj na promatrača. Zabilježite ova mjesta fotografijama i vodite dnevnik o lokaciji i sadržaju ovakvih postera u vašoj školi.

Napravite školski izbor za najbolje postere učenika, ali pozovite i profesionalne dizajnere da podrže vašu ideju volonterskim radom. Osmislite sliku, tekst i boje za poruku koju želite prenijeti pojedinim posterima!

Dogovorite s domarom i odgovornima za osiguranje u školi o zakonima koji se odnose na obilježavanje, o načinu sigurnog postavljanja, itd. Nađite načine da znakovi budu dugotrajni, otporni na trošenje, sredstva za čišćenje, UV zračenje, vlagu u zahodima ili dječje nepodopštine.

Saznajte koje su to eko-boje i materijali koje možete koristiti za izradu znakova!

LINKOVI & IDEJE

Linkovi · istražuj, prevedi, preporuč...

- Hrvatski savjet za zelenu gradnju – www.gbccroatia.org
- Green Apple Day of Service – www.mygreenapple.org
- http://www.worldgbc.org/files/5913/6740/8939/WorldGBC_Global_Snapshot_-_Green_Schools_ONLINE-043013_1.pdf
- Center for Green Schools – www.usgbc.org
- Energy Star Portfolio Manager – interaktivni alat za praćenje potrošnje vode i energije u zgradama
http://www.energystar.gov/index.cfm?c=evaluate_performance.bus_portfoliomanager
- Cool Schools Challenge Audit Planning Resources – program koji potiče učenike na smanjenje negativnog utjecaja svoje škole na životnu sredinu
<http://www.nwf.org/Global-Warming/School-Solutions/Eco-SchoolsUSA/Become-an-Eco-School/Cool-School-Challenge.aspx>
- U.S. Department of Energy`s resources – preporuke za uključivanje učenika u programe unapređenja energetske efikasnosti u školama
<http://www1.eere.energy.gov/education/lessonplans/default.aspx>
- Energy Detectives – neka srednjoškolci postanu detektivi za energiju
<http://www1.eere.energy.gov/education/lessonplans/plans.aspx?id=208>
- Energy Walkabout – pronađite krivce za gubitak energije u školi
<http://www1.eere.energy.gov/education/lessonplans/plans.aspx?id=236>
- Kako škola koristi energiju? EPA http://www.energystar.gov/ia/business/challenge/learn_more/Schools.pdf
- Alliance to Save Energy: Preporuke za uštedu energije u školama <http://ase.org/resources/energy-saving-tips-schools>
- EPA Green Schools – <http://www.epa.gov/region2/sustainability/greencommunities/greenschools.html>
- Detaljnije o strategijama za efikasniju potrošnju i čuvanje vode možete pogledati EPA program WaterSense
<http://www.epa.gov/watersense/>
- Kratka reportaža iz osnovne škole Manas Park gdje ima nekoliko zanimljivih primjera o postavljanju obavijesti u školi
<http://www.youtube.com/watch?v=T2WVqJ6Doo4>
- Kako napraviti spremnik za sakupljanje kišnice? - Chesapeake Bay Foundation <http://www.cbf.org/document.doc?id=30>
- Jestivo školsko dvorište (Edible Schoolyard) <http://edibleschoolyard.org/>
- Pokrenimo se (Let's Move) <http://www.letsmove.gov/>
- Napravite igralište – KaBOOM http://kaboom.org/build_playground/side_projects
- Kako napraviti zeleni tim? - Healthy Schools Campaign
<http://www.healthyschoolscampaign.org/programs/gcs/guide/s1-create-green-team.htm>
- Kontrolna lista za čišćenje učionice EPA <http://www.epa.gov/iaq/schools/pdfs/kit/checklists/teacherchk1st.doc>
- Kako upravljati održivim školama? <http://www.mpn.gov.rs/resursi/dokumenti/dok88-eng-leading-sustainable-schools.pdf>
- www.hansgrohe.hr - kalkulator za računanje uštede u stambenim jedinicama
- www.croenergy.eu - crowdfunding

NAPOMENE

Zelena gradnja, kao relativno mlada grana građevinarstva, još uvijek ne raspolaže s dovoljno kvalitetnim i sveobuhvatnim izvorima, literaturom, softverima i drugim besplatnim resursima, naročito na hrvatskom jeziku.

Zato je važno samostalno istraživati iskustva drugih zemalja, analizirati njihove ideje i prilagoditi ih našim uvjetima. Ovaj Vodič nastao je prema preporukama međunarodnog pokreta zelene gradnje i slobodni ste ga usavršavati sa svojim prijateljima, kolegama i nastavnicima.

Hrvatski savjet za zelenu gradnju (HSZG) neprofitna je udruga osnovana 2009. od strane 24 renomirane tvrtke i institucije, a ključni cilj rada udruge je **predvoditi transformaciju hrvatskog tržišta graditeljstva i nekretnina** prema **održivosti**, promovirajući programe **zelene gradnje i tehnologije**, kao i **integraciju dostupnih i stečenih znanja, iskustva i spoznaja** o zelenoj gradnji u **projektiranje i dizajn**, te **izvođenje i funkcioniranje građevina** u Hrvatskoj. Trenutno udruga ima **105 aktivnih članova** iz područja gospodarstva, institucija, te akademske i studentske zajednice, a na globalnoj je razini članica Svjetskog savjeta za zelenu gradnju (World Green Building Council – www.worldgbc.org) i Europske mreže savjeta za zelenu gradnju.

Od osnivanja do danas HSZG pozicionirao se kao vrijedan izvor informacija, kontakata, znanja i svih drugih oblika podrške za dionike tržišta aktivne u segmentu zelene ekonomije, održivog razvoja i zelene gradnje. Od početka rada, želja članova udruge je učiniti znanja i informacije o održivoj gradnji dostupnima, promovirati praksu i tehnologije „zelene gradnje“, razvijati i voditi programe obrazovanja, osvještivati poslovnu i opću javnost, dionike tržišta, stručnjake i medije u Hrvatskoj. Najpoznatiji programi HSZG-a su: Better Building Brunch, Simpoziji o zelenoj gradnji, Green Talks, Green Building Professional, Green Labos, Green Apple Day of Service i brojni drugi edukativni i informativni programi za promicanje zelene gradnje. HSZG promovira u Hrvatskoj najpoznatije međunarodne certifikate za zelenu gradnju (LEED, BREEAM, DGNB).

Kao aktivan sudionik Europske mreže savjeta koja obuhvaća trideset zemalja, Hrvatski savjet za zelenu gradnju uključen je u rad BUILD UPON konzorcija 13 zemalja. Cilj projekta jest potaknuti stvaranje i provođenje dugoročnog okvira za proporcionalno povećanje energetske učinkovite obnove u 13 zemalja, članica konzorcija u projektu BUILD UPON. Više informacija možete potražiti na: www.buildupon.eu

Zahvala sponzoru izdanja; tvrtka Billa Hrvatska

Više informacija dostupno je na www.gbccroatia.org

Zeleni timovi slobodni su se javiti radi dodatnih ideja u:

Hrvatski savjet za zelenu gradnju / Croatia Green Building Council

Ulica grada Vukovara 274/5 , 10000 Zagreb, Croatia

Tel: + (385) 1 4886 296 Fax: + (385) 1 4886 297 mail: info@gbccroatia.org

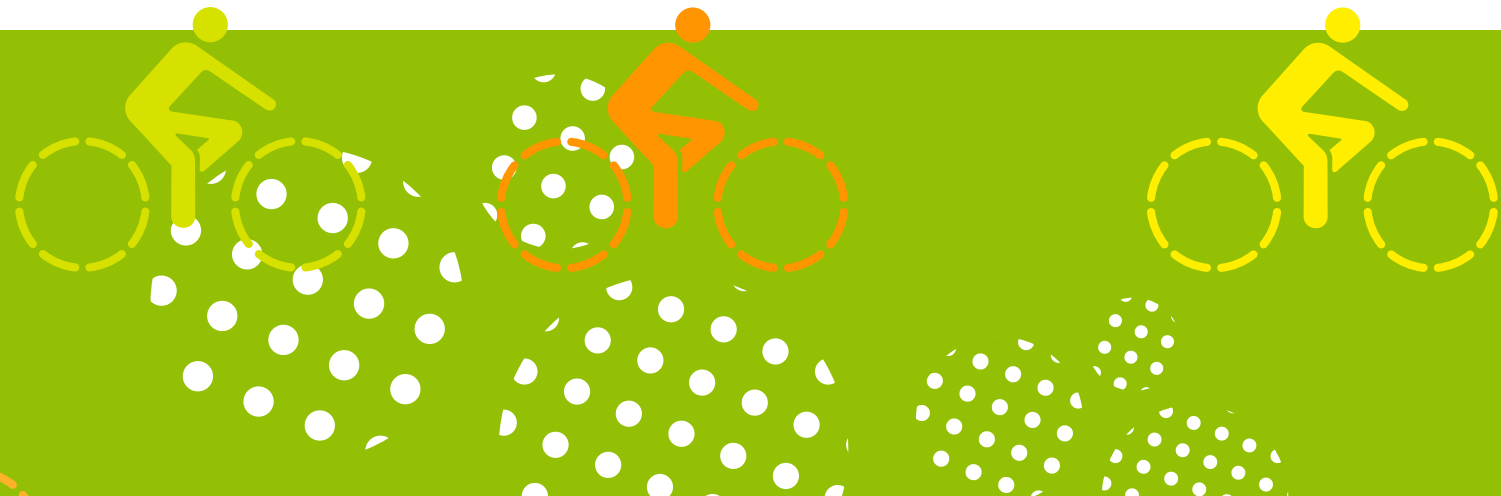
ALTERNATIVNI PRIJEVOZ - PODRŠKA ODRŽIVOG RAZVOJA

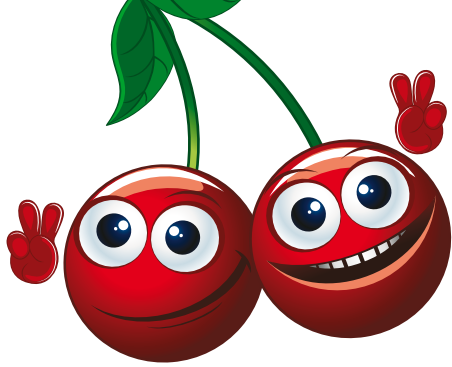

Školica sigurnog bicikliranja je edukacija za djecu o prometnim pravilima i znakovima, ponašanju u prometu i mala škola sigurnog bicikliranja.

Ove aktivnosti provode se u sklopu projekta udruge Sindkat biciklista "Biciklom u vrtić i školu", koji je u 2015. godini bio financiran od strane Grada Zagreba.

Edukacija je namijenjena djeci od 1. do 4. razreda osnovnih škola, a sastoji se od teorijskog dijela interaktivnog tipa i od praktičnog dijela, gdje se na postavljenom poligonu djecu poučava prometnim pravilima, znakovima, signalizaciji, ponašanju u prometu i sigurnoj vožnji bicikla.

SVJEŽE VOĆE I
POVRĆE ZA
DNEVNU DOZU
ENERGIJE...

www.mygreenapple.org
www.gbccroatia.org

HRVATSKI
SAVJET ZA
ZELENU
GRADNJU

CROATIA GREEN BUILDING COUNCIL